

denne sektor er meget svingende, men med en voksende tendens. Bygge- og anlægssektoren er meget konjunkturafhængig, men vi ser en stabil, høj genanvendelse på 90 pct.

KL 13.05

Mængden af slam fra renseanlæg er stigende, når man opgør det i våd vægt, men det er ikke en reel forøgelse. Omlægninger i behandlingsteknologien for slam betyder blot, at slammet indeholder mere vand.

Mængden af restprodukter fra de kulfyrede kraftværker er stadig faldende, og i 2000 udgjorde de 1,2 mio. t, og hele denne mængde restprodukter blev nyttiggjort. Mængderne falder på grund af begrænsninger i anvendelsen af kul.

Regeringen er generelt enig i målene i den nationale affaldsplan »Affald 21«. Desuden er et af målene i »Affald 21« at stabilisere de samlede affaldsmængder i 2004.

Med de seneste tendenser til en fortsat stigning i affaldsmængderne er det vigtigt at gøre en indsats for at nedbringe mængderne. Og jeg vil i den forbindelse sørge for at give en redegørelse for, hvordan det går med opfyldelsen af målsætningerne i »Affald 21«, herunder give en beskrivelse af de tiltag, der bidrager til at stabilisere affaldsmængden.

De væsentligste øgninger i affaldsmængderne ser vi i industrien og i servicesektoren, og det er netop i disse to sektorer, vi især vil sætte ind.

Gennem de sidste 10-15 år har fokus primært været rettet mod at skabe et velfungerende system til håndteringen af affald samt at genanvende mest muligt. Generelt har der været iværksat en del renere teknologiprojekter, mens der kun i mindre grad har været sat ind med en forebyggende indsats. Samtidig er der fokuseret på at mindske indholdet af farlige og uønskede stoffer i affaldet.

Trods gode systemer til håndteringen af affaldet er det imidlertid vigtigt også at arbejde på at hindre, at der opstår affald. Årsagen er, at dannelsen af affald er ressourcer, der er på vej til at gå til spilde. Og ud fra en ressourcebetragtning er det vigtigt at erkende, at selv om affaldet genanvendes, vil der som regel altid være tale om et vist tab af ressourcer. Hertil kommer, at behandling af affaldet, uanset hvilken behandling der er tale om, altid vil indebære en belastning af miljøet.

I »Affald 21« er målsætninger om stabilisering af affaldsmængderne og øget genanvendelse opgjort i ton. Affaldsmængden i ton er en enkel og god måde at præsentere miljøproblemer-

ne ved affaldsbehandlingen på, og højest prioriteret i affaldshierakiet er netop affaldsforebyggelse, altså færre ton affald.

Danmark har et enestående registreringssystem for affald, men uanset dette indgår affald til genanvendelse i opgørelsen af affaldsmængderne i ton på lige fod med andet affald.

Genanvendelse er typisk miljømæssigt bedre end forbrænding eller deponering, men også genanvendelse er forbundet med ressourcetab og miljøbelastning. Ressourcetabet og miljøbelastningen ved deponering af 1 t murbrokker er ikke den samme som ved 1 t metalaffald. Og ressourcegevinsten ved at genvinde 1 t flyvesække fra kraftværkerne er ikke den samme som ved at genvinde 1 t papir. For nogle affaldstyper som f.eks. haveaffald er der ikke tale om nogen væsentlige ressourcer, der går tabt.

Derfor lægger regeringen op til, at der sker en ny drejning i styringen af indsatsen. Regeringen vil i fremtiden også gå efter, hvor stor en reduktion af ressourcetabet og miljøbelastningen fra affald, vi kan opnå. Fremover vil vi ikke kun se på reduktion af ton affald. Reduktion i affaldet fra forskellige sektorer skal angribes forskelligt.

Hvis der reelt skal ske en forebyggende indsats, er det nødvendigt at ændre måden, vi producerer produkter på. Virksomhederne skal producere renere produkter med brug af færre ressourcer. Og EU's strategi for at integrere produktspolitik er endnu ikke færdigbehandlet. Strategien sigter på at mindske forbruget af ressourcer og reducere miljøbelastningen fra produkter i alle faser – lige fra udvikling af produktet, til at de udtjente produkter bortskaffes.

I Danmark er der udarbejdet en national produktstrategi, og det forventes, at den europæiske i store træk vil komme til at svare til den danske. Det er dog min overbevisning, at produktstrategien på grund af den store samhandel med udlandet først vil få reel effekt, når den gennemføres på europæisk plan.

Men det er vigtigt, at de renere produkter bliver efterspurgt. Forbrugsmønstre er svære at ændre, og det er vanskeligt at opnå hurtige resultater med produkter. Indsatsen over for produkter har først virkning på affaldsmængden på lang sigt, fordi de varige forbrugsgoder har en vis levetid, før de ender i affaldet. Og indvirkningerne på affaldsmængderne fra byggeri og anlægsarbejder har naturligvis endnu længere udsigter.

Der er altså behov for at sætte konkrete initiativer i gang for at nedbringe affaldsmængderne.